'Spreiding der kunsten? Kaalslag'

OPINIE
BRIEF AAN JOOP DAALMEIJER

De Raad voor Cultuur in Den Haag schrapt de subsidie fotomanifestatie en -galerie Noorderlicht in Groningen. Directeur/oprichter Ton Broekhuis is verbolgen over dat besluit, de argumentatie en de werkwijze van de raad. Hij stuurt RvC-voorzitter Joop Daalmeijer een open brief.

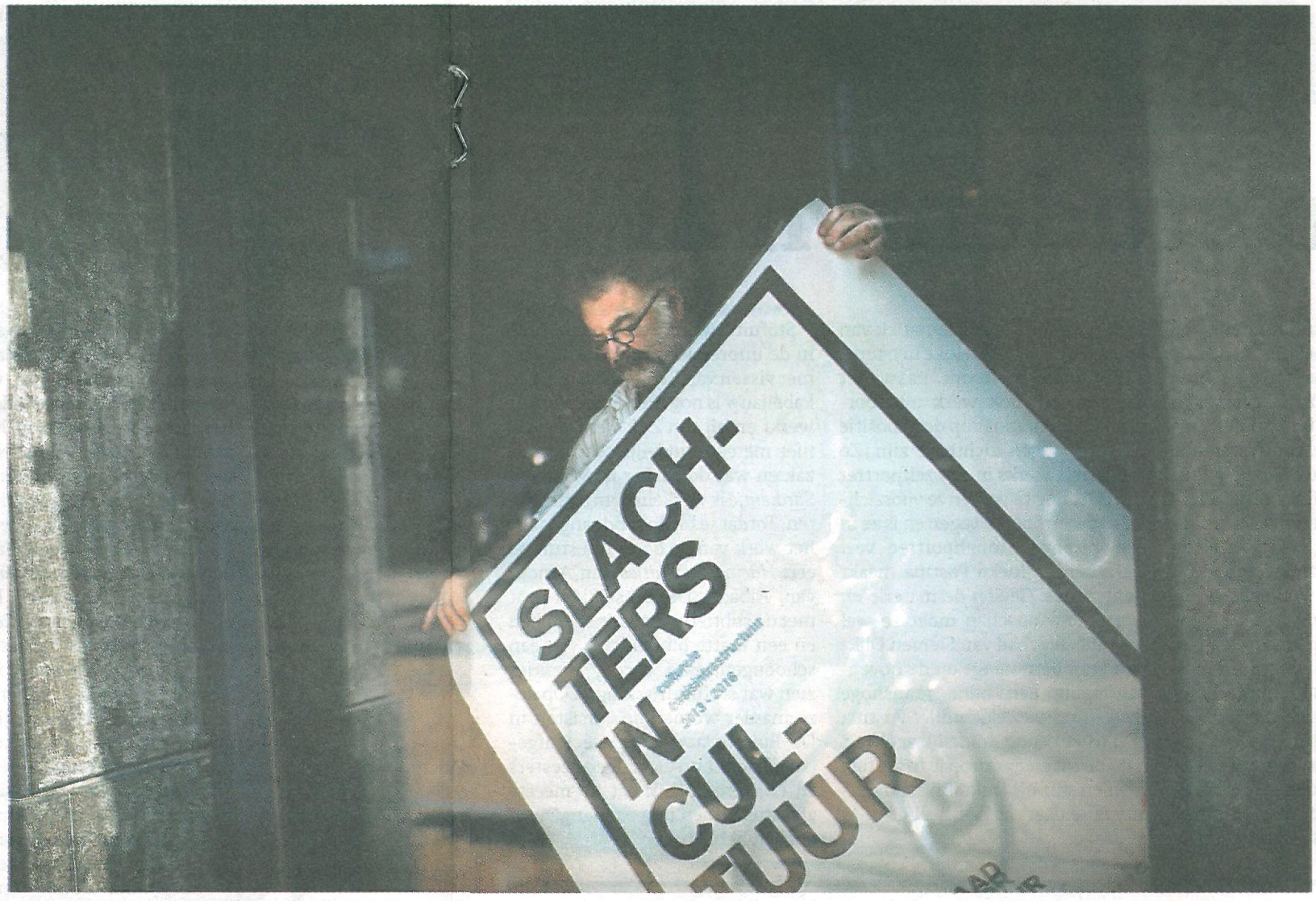

◂ Ton Broekhuis met zijn visie op het adviesrapport 'Slagen in de Cultuur': 'Oordeel is op verkeerde gronden genomen'. Foto: Kees van de Veen

Door Ton Broekhuis

Waarde Joop,

De dag was al lang, de teleurstelling groot. We zijn verbijsterd over de manier waarop Noorderlicht is weggezet.

De Raad voor Cultuur vindt dat wij zijn blijven hangen in 'reportagefotografie'. In de beginjaren 80 toonden wij reportages van Nederlandse fotografen uit Nicaragua, Chili en Afghanistan. Zelfs wij waren daar na drie jaar op uitgekeken. Twintig jaar geleden!! Wij zijn internationaal doorgebroken door telkens een nieuwe fototaal te ontwikkelen. Jammer dat de deskundige Beeldende Kunstenspecialisten uit uw commissie ons vak niet kennen en zich niet nader hebben verdiept. 'Reportagefotografie'. Volgens mij bestaat dat metier al decennia niet meer.

'Spreiding der kunsten', die term staat letterlijk in het regeerakkoord. Het was een regeringsopdracht aan de Raad voor Cultuur. Mijn inziens is de uitkomst voor de regio helder. Het noordelijke landsdeel had drie jaar geleden nog dertien instellingen die door het Rijk werden bekostigd. Straks zijn het er nog slechts vier.

Ik vind dat Noorderlicht onrecht is aangedaan

Drie provincies, en dan slechts vier instellingen die waardig worden geacht voor een plek in de basisinfrastructuur. Dat zijn instellingen die zich kenmerken door traditionele roots. Al het nieuwe of afwijkende is met de grond gelijk gemaakt. Dans is weggevaagd uit het noordelijke landsdeel. De Beeldende Kunst – fotografie – is geheel weg. De Citadel is niet meer. Het Grand Theater (het theatrale hart van de stad) was al weg.

Het gehele noordelijk landsdeel (17% van de bevolking) kan nog naar het stadstoneel, het klassieke orkest en de keramiek. C'est tout. Dat heet spreiding der kunsten??

Simpel: kaalslag!!

Joop, op dit moment surprême zit je in mijn beeldbuis (*Nieuwsuur*). Je kijkt me aan en je zegt 'dat het je pijn heeft gedaan om keuzes te maken bij de presentatiepodia': "De kaders waren zo eng", zei je. Joop, jij hebt toch een keuze gemaakt.

Ik durf te stellen, dat het finale oordeel van de Raad voor Cultuur over Noorderlicht op verkeerde gronden is genomen. Puur inhoudelijk verkeerd, en zeker qua interpretatie van onze kwantitatieve gegevens. De Raad voor Cultuur adviseert de wél gehonoreerden meer publiek te genereren en te werken aan hun verdienmodel. Dit traject heeft Noorderlicht reeds gerealiseerd en overleefd (althans, dat dachten wij, gezien onze unieke ijkwaarden). En ja, dat traject gaat ten koste van het elitaire & broeierige & navelstaarderige kunstdebat. Vraag het aan een ieder in de fotografie wereld van Nederland: Noorderlicht is – was – leidend in het fotografiedebat in Nederland. Jammer dat dit uw commissieleden is ontgaan. Maar, minzaam toegegeven, fotografie is ook net een ander métier dan beeldende kunst, waarover de adviescommissie oordeelt. Zelfs een andere wereld naar nu blijkt.

Ik vind dat Noorderlicht onrecht is aangedaan. Hieronder een paar regels uit een eerdere mail aan Monique de Louwere (secretaris van de commissie Beeldende Kunst en Vormgeving van de Raad van Cultuur; red.)

– "Jammer. Heel jammer. Niet omdat Noorderlicht van de kaart wordt geveegd. Maar dat onbegrip. Die afstand, dat voelt zo ontzettend machteloos."

– "Lieve Monique, is er ooit door de Raad voor Cultuur aan de Appel of Witte de With gevraagd welke activiteiten zij ontplooien in Sexbierum, Groningen, Slenaken of Terneuzen?"

– "Waarom worden wij wederom afgerekend op onze activiteiten in de Randstad, terwijl wij een regionale instelling met internationale allure zijn. En buiten onze formele taakstelling best heel veel doen in de Randstand. Nog steeds. Nu hangt een eigen productie van Noorderlicht bij galerie de Melkweg in Amsterdam.

– "Wij zijn De debatmakers in de nationale fotowereld. Zo prominent dat het overdadig lijkt."

– "Waarom kan een regio-instelling niet de normale credits krijgen voor haar internationale faam? Wij doen het op diverse terreinen beter dan collega-instellingen in de Randstad. En dan, wederom afgerekend op onze zichtbaarheid in de Randstad. Echt!"

Joop, ik vind het jammer dat het wederom gaat over Randstad en regio. Dat komt door de (mis-) formuleringen van uw commissie.

Groet
Ton

Noorderlicht reageert met open brief op het negatieve advies

Door Eric Nederkoorn

Groningen De Raad van Cultuur in Den Haag heeft aangegeven dat Noorderlicht in Groningen geen rijkssubsidie meer moet krijgen. Noorderlicht zou te weinig vernieuwend zijn, te weinig discussie teweeg brengen over moderne ontwikkelingen in de fotografie en te weinig samenwerken met andere instellingen in het land en daardoor te weinig zichtbaar zijn

Directeur van Noorderlicht Ton Broekhuis is verbolgen en verwijt de Raad onbekwaamheid. "Wij zouden aan 'reportagefotografie' doen? We selecteren afzonderlijke foto's uit tal diverse reportages en vertellen zo ons eigen verhaal.' Broekhuis zet zich vooral af tegen het volgens hem randstedelijke gezichtspunt van de Raad voor Cultuur, niet alleen binnen commissie Beeldende Kunst en Vormgeving die ook de fotografie beoordeelt. Broekhuis voelde de bui hangen en zocht de namen van alle adviseurs van de Raad voor Cultuur op en ging na waar ze wonen. Hij constateerde een verhouding van 1 op 6 à 7: tegenover iedere regionale adviseur, woonden er in 2011 6 à 7 in de randstad en van hen weer de helft in Amsterdam. Ton Broekhuis stelt dat hierdoor de randstad sterk wordt bevoordeeld. Cijfers wijzen uit dat in de randstad per hoofd van de bevolking veel meer subsidiegeld beschikbaar is dan erbuiten.

Fotomanifestatie Noorderlicht 2012 wordt in september gehouden in Museum Belvédère in Oranjewoud. De permanente galerie huist aan A-kerkhof ZZ in Groningen.

Dagblad van het Noorden - 23 mei 2012